

Luther og hans Medforbundne vare den Tid ikke betænkte paa at stifte nogen affondret Kirke; de vilde kun rense den katholske Kirke for de Misbrug og Vildfarelser, som havde indfneget sig i samme, og gjorde sig endnu Haab om, at Misbrugene skulde kunne afhjælpes og Stridighederne udsjævnnes enten paa den af Keiseren udskrevne Rigsdag i Augsburg eller i alt Fald paa en almindelig Kirkesamling; og dette Melanctons Arbejde var i enhver Henseende vel beregnet efter dette sit Formaal.

I Overensstemmelse hermed indeholder Bekenndelsen i sin første Afdeling (de 21 første Artikler) en Fremstilling af de kristelige Lærdommers fornemste Sætninger, hvilkken gaaer ud paa at vise, at det var den almindelige kristelige Kirkes rene og oprindelige Lære, som Reformatorerne forkyndte; og derpaa har anden Afdeling (i 7 Artikler) fremsat de Misbrug og vrangte Meninger, som i Tidernes Løb have fundet Indgang i Kirken, og hvorfra Luther og hans Medarbejdere vilde udfrie den. Reformationen vilde saaledes til den Tid ikke omstyrte den bestaaende Kirke, men vilde, efter at have rensset den, opretholde samme. — I det Confessionen befejder den verdslige Magt, som Biskopperne havde tilegnet sig: blandt Andet at give Love for Ægteffabsfager og sælde Dom i disse, saa giver den dog udtrykkeligt tilkjende, at en saadan Myndighed, skjøndt ikke tilkommende dem umiddelbar i Følge af deres biskoppelige Embeder og i Kraft af evangelisk Anordning, rettelig kan tillægges dem af den verdslige Regjering (see Art. 16 og 28). Saa vigtigt, det end var Reformatorerne at bortstjerne de fra Paven hidrørende Ægteffabslove, der havde ført til Præstens Coelibat og til flere den kristelige Frihed besværende Indskrænkninger, saa var det dog i Reformationens Aand, at Ægteffabslovene skulde ordnes i Overensstemmelse med Guds Ord og saaledes, som det kristelige Samsunds Læræ krævede det. Og, om der end har været en Tid, hvori Luther ikke vovede at opstille nogen Fordring herom, saa forandrede det sig dog i Tiden, da Reformationen i nogle Lande havde vundet borgerlig Beskyttelse. Det er og en Kjendsgjerning, at Luther selv

har udarbejdet de Formularer og rituelle Forskrifter for Brudevielser, der i mange Læder saa godt som uforandrede bleve fulgte i alle lutheriske Kirker, navnlig ogsaa i de danske. Paa lignende Maade lyres der i Confessionens Art. 28 mod den Mening, at Helligholdelsen af Søndagen istedetfor Jødernes Sabbat skulde hvile paa en med guddommelig Myndighed givne Anordning, men den har derfor ingenlunde villet have denne almindelige og skjønnne kirkelige Indretning affaaret. I hvad Forhold Fordringen om Ægteffabs geistlige Indvielse staaer til den kristne Kirke, og navnlig til den Afdeling deraf, der kaldes lutherisk, kan neppe betegnes bedre, end ved de Ord af den store lutheriske Kirkelærer, Johan Gerhard, der nyligen i et Skrift, hvori han betegnes som „en sand Heros af Lærdom og Gudsfrygt“, er blevet anført, som det synes til Styrke for det borgerlige Ægteffab, de Ord nemlig, at den præstelige Betsignelse ei hører til Ægteffabets esse, men vel til dets bene esse. Videre vil vist ingen fornuftig lutherisk Theolog eller Retslærer gaae, og man har i enhver lutherisk Stat erkjendt de Ægteffaber, som i fremmede Lande, i Medhold af sammes Love, vare indgaaede ved en blot borgerlig Act. Men i Overensstemmelse med hiint Gerhardske Udsagn maa dog den Lov, der hos os, som i andre kristelige Lande, har hævdet Ægteffabets religiøse Indvielse, tjene til at give samme et værdigt kristeligt sædeligt Præg. Hvorfor skal man da nu, ved at affaate denne Lov, nedsette Ægteffabets moralske Værd og forarge Folket? At dette langt fra at begiere en saadan Forandring, er blevet forfrækket ved den derom opvakte Tanke, er en Kjendsgjerning, ligesom der og derimod have reist sig saa betydende kirkelige Stemmer, at de Enkelte, som i større eller mindre Grad tage sig af de borgerlige Ægteffaber, i hvad Værd man end ellers kan tillægge nogle af disse Stemmer, dog ikke kunne sæe Overvægt i en lovgivende Forsamling, hvis Flerhed ikke kan eller vil tilegne sig de Egenffaber, som udtræves til en selvstændig Dom over de reiste Stridsfformaal. I alle Tilfælde er det vist, at Brudevielsens Nødvendighed er et væsentligt Stykke af vor nuvæ-